

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa R. P.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej [...] w K.
o nakazanie przyjęcia w poczet członków,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 września 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 września 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 września 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanej –Spółdzielni Mieszkaniowej [...] w K. (dalej - „Spółdzielnia”) od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 11 lutego 2020 r., nakazującego Spółdzielni przyjęcie powódki – R.P. w poczet jej członków.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, pozwana wskazała przyczyny kasacyjne określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Jej zdaniem, w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne wyrażające się w pytaniach, czy osoby, które po nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lipca 2017 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2017 r. poz.1596), która weszła w życie w dniu 9 września 2017 roku, nabyły członkostwo

z mocy prawa, albo, które złożą deklarację przystąpienia do spółdzielni, nie wnosząc wpisowego i udziału, zgodnie z art. 1 ust. 9 u.s.m., mają prawo do udziału w nadwyżce bilansowej (zysku), o której mowa w art. 75-78 ustawy Prawo Spółdzielcze, skoro nie partycypowali w jej powstaniu oraz w jaki sposób osoby te odpowiadają za ewentualne straty Spółdzielni, stosownie do treści art. 19 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo Spółdzielcze do wysokości zadeklarowanych udziałów, skoro nie zadeklarowały i nie wniosły udziału?

Powołała się także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego

zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.; z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, nie publ.). Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ. oraz z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.).

Sformułowane przez skarżącego wątpliwości nie czynią zadość tym wymaganiom, a jest tak już dlatego, że nie odnoszą się do przedmiotu rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, które dotyczyło żądania przyjęcia powódki w poczet członków Spółdzielni, a nie prawa powódki do udziału w nadwyżce bilansowej (zysku), uznawanej przez Spółdzielnię za motyw przystąpienia (por. s. 20 skargi kasacyjnej), czy też jej odpowiedzialności za ewentualne straty Spółdzielni. Co więcej, z wywodów skarżącej wynika, że w istocie Spółdzielnia nie kwestionuje uprawnień powódki do żądania jej przyjęcia w poczet jej członków, a jedynie stoi na stanowisku, iż z obowiązkiem Spółdzielni w tym zakresie „winien być skorelowany obowiązek powódki w zakresie wniesienia wpisowego i udziału do spółdzielni” (por. s. 21).

Wywody skargi kasacyjnej nie są też wystarczające dla wykazania, że skarga jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a więc że zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r., III CSK 198/15, nie publ., z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ., z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ., z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ., z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, nie publ., z dnia 7 marca 2018 r., I CSK 664/17,

nie publ., z dnia 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, nie publ., z dnia 5 października 2018 r., V CSK 168/18, nie publ.).

W tym kontekście należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem na etapie rozstrzygania o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania ocenie podlegają tylko przyczyny wskazane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i ich uzasadnienie, a nie podstawy skargi określone w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. i ich uzasadnienie, co oznacza, że skarżący powinien odrębnie przytoczyć podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie i odrębnie uzasadnić wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nawet jeżeli argumentacja prawna może się w pewnym zakresie pokrywać (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, z dnia 5 czerwca 2001 r. IV CZ 45/01, OSNC 2001, nr 10, poz. 157, z dnia 10 stycznia 2003 r. VCZ 189/02, niepubl., z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl., z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl., z dnia 11 kwietnia 2018 r., V CSK 547/17, niepubl., z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 567/17, niepubl. i z dnia 14 maja 2020 r., I CSK 380/19, niepubl.). Podstawy skargi kasacyjnej oraz podstawy przyjęcia jej do rozpoznania nie są tożsame, stąd też poprzestanie na tezie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej i przedstawieniu podstaw kasacyjnych, nie jest wystarczające do wykazania, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w Sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Niezależnie od tego należy zwrócić uwagę, że zarzuty zasadzające się wyłącznie na tezie o niezgodności rozwiązań ustawowych z Konstytucją mogą być uznane za oczywiście uzasadnione jedynie wyjątkowo (w szczególności wtedy, gdy chodziłoby o przepisy tożsame z tymi, które uprzednio zostały uznane we właściwym trybie za niezgodne z Konstytucją), a wyjątek taki nie zachodzi w niniejszej sprawie.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw